

Beskrivning av förändringar som verksamheter
måste ta hänsyn till i samband med införandet av

Läkemedelsordinationer enligt generella direktiv

Version: 2.1

DokumentID: FB027-beskrivning

Datum slutfört: 2024-01-19

Original lagras elektroniskt. Användaren ansvarar för att gällande version används.

Innehåll

1	Sammanfattning	3
2	Problemformulering	3
2.1	Ordinationer enligt generella direktiv, nuläge:	4
2.1.1	Melior	4
2.1.2	PMO/Obstetrix	4
3	Beskrivning av förändringsbehovet	4
3.1	Regional standardisering	4
3.2	Verksamheter som berörs	5
3.3	Praktisk tillämpning	5
4	Bilaga Exempel på nyttoeffekter	6

1 Sammanfattning

Med SDV införs ett regionalt journalsystem vilket både möjliggör och kräver regional standardisering. Arbetsströmmen för läkemedel har därför i samråd med specialitetsgrupperna tagit fram ett antal förslag på läkemedel som kan ges enligt generella direktiv beroende på vilken verksamhet det gäller.

Verksamhetschefen eller den som verksamhetschefen utser (ex läkemedelsansvarig läkare) ska besluta om nämnda förslag på ordinationer enligt generella direktiv ska tillämpas i verksamheten.

Alla sjuksköterskor och läkare inom verksamheter som ordinerar enligt generella direktiv berörs.

2 Problemformulering

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ordination och hantering av läkemedel (HSLF-FS 2017:37) reglerar vårdgivarens ansvar för att fastställa rutiner för ordination enligt generella direktiv.

Generella direktiv om läkemedelsbehandling är ett beslut om läkemedelsbehandling som gäller patienter på en viss enhet och vid särskilt angivna tillstånd. Endast läkare får utfärda generella direktiv. Denna typ av ordinationer ska utföras restriktivt och omprövas regelbundet. I Region Skåne ska giltigheten uppdateras minst en gång årligen. Anvisningar för ordinationer enligt generella direktiv ska finnas i den lokala instruktionen för läkemedelshantering.¹

Läkemedel som ordinerats enligt generella direktiv får ges till en patient endast efter att en sjuksköterska gjort en bedömning av patientens behov samt kontrollerat läkemedlets indikation och kontraindikation.

Ett generellt direktiv ska vara skriftligt och innehålla uppgifter om:

- läkemedelsnamn eller aktiv substans
- läkemedelsform
- läkemedlets styrka
- dosering
- maxdos
- administreringssätt
- indikationer och kontraindikationer
- antalet tillfällen som läkemedlet får ges utan att en läkare kontaktas.

¹ <https://vardgivare.skane.se/siteassets/1.-vardriktlinjer/lakemedel/riktlinjer/regional-rutin-for-lakemedelshantering/regional-rutin-for-ordination-och-lakemedelshantering.pdf>

2.1 Ordinationer enligt generella direktiv, nuläge:

2.1.1 Melior

Verksamhetschefen utser vilken/vilka läkare som får utfärda ordinationer enligt generella direktiv. Ordinationerna fastställs för varje vårdenhets och kopplas i Melior endast till den vårdenhets där ordinationen är giltig. Detta innebär att endast sjuksköterskor som är inloggade på just den vårdenhets kan använda sig av vårdenhetsens ordinationer.

2.1.2 PMO/Obstetrix

Verksamhetschefen utser vilken/vilka läkare som får utfärda ordinationer enligt generella direktiv. Ordinationerna fastställs för varje vårdenhets och dokumenteras i enhetsens lokala instruktion för läkemedelshantering.

3 Beskrivning av förändringsbehovet

Med SDV går man från att ha enhetsspecifika generella ordinationer till mer "specialitets/verksamhetsspecifika". Dessutom kommer man som sjuksköterska att ha en vidare åtkomst till mappar innehållande generella ordinationer jämfört med idag. Ansvarig läkare måste också anges när ordern aktiveras.

3.1 Regional standardisering

Med SDV införs ett regionalt journalsystem vilket både möjliggör och kräver regional standardisering.

Arbetsströmmen för läkemedel har därför i samråd med specialitetsgrupperna tagit fram ett antal förslag på läkemedel som kan ges enligt generella direktiv beroende på vilken verksamhet som bedrivs.

Verksamhetschefen eller den som verksamhetschefen utser (ex läkemedelsansvarig läkare/medicinsk rådgivare) ska besluta om nämnda förslag på ordinationer enligt generella direktiv ska tillämpas i verksamheten.

Ordinationer enligt generella direktiv är samlade i olika mappar där användningsområdet framgår av rubrikerna.

Eftersom innehållet i mapparna berör flera enheter kan enskilda enheter inte göra egna anpassningar av innehållet. Mapparna kommer att uppdateras centralt av SDV förvaltning efter förslag från specialitetsgrupper eller motsvarande.

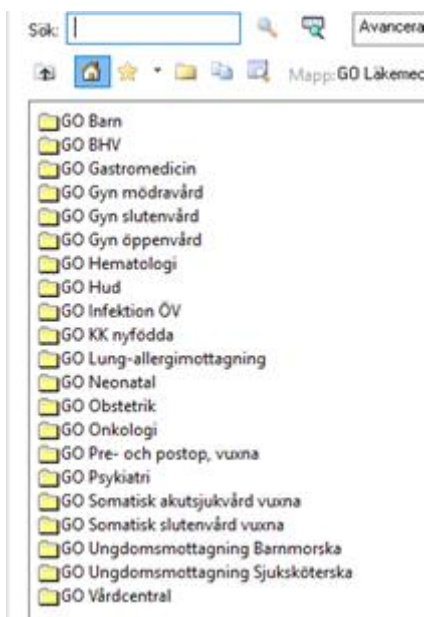

Bild 1. Bild från ordinationsvyn i SDV. Exempel på mappar med läkemedel som kan ges enligt generella direktiv

3.2 Verksamheter som berörs

Alla sjuksköterskor och läkare inom verksamheter som ordinerar enligt generella direktiv berörs.

3.3 Praktisk tillämpning

Det är möjligt att nå fler mappar än de som är avsedda för den aktuella vårdenheten.

De lokala instruktionerna för läkemedelshantering ska därför kompletteras med ett förtydligande vilken mapp som är giltig för den aktuella vårdenheten.

I SDV/Millennium måste sjuksköterskan ange namnet på den läkare som utsetts av verksamhetschefen som utfärdare av ordinationer enligt generella direktiv (ex läkemedelsansvarig läkare/medicinsk rådgivare). Vilken läkare som ska anges ska regleras i de lokala instruktionerna för läkemedelshantering.

Angivandet av läkare vid val av läkemedel för administrering enligt generella direktiv kommer inte att generera någon post för signering/kontrasignering.

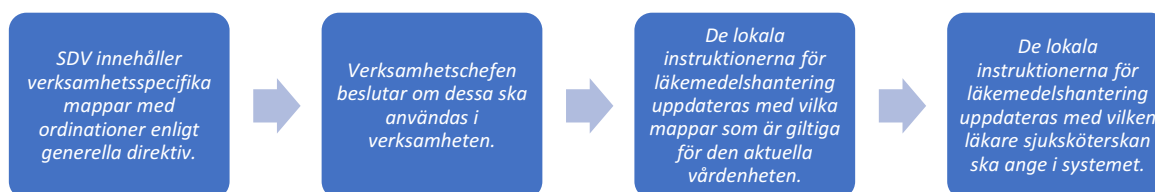

Bild 2: Flödesschema

4 Bilaga Exempel på nyttoeffekter

4.1 Inledning

Den omställningen som Region Skåne genomgår för att kunna nå önskade effektmål möjliggörs med systemet SDV och de principer SDV bygger på. Avsikten med att exemplifiera nyttoeffekter är att de ska kunna användas som diskussionsunderlag och stöd i arbetet med att identifierade nyttor och effektmål i och med SDV.

Exempel på nyttoeffekter har identifierats som konsekvens av respektive princip som den gemensamma IT-miljön Skånes digitala vårdssystem (SDV) grundar sig på. Nyttoeffekterna har klassificerats inom följande områden:

- Kvalitet
- Tidsaspekt personal
- Tidsaspekt patient
- Arbetsmiljö
- Kostnader

4.2 Lista av exempel på identifierade nyttoeffekter

4.2.1 Standardisering

PRINCIP	KAPITEL	NYTTOEFFEKT	NYTTA	MÅLOMRÅDEN RS BUDGET ATTRAKTIV ARBETSGIVARE
STANDARDISERING	3.1	Med SDV möjliggörs (och krävs) regional standardisering. Ett antal förslag på läkemedel som kan ges enligt generella direktiv har tagits fram av en specialistgrupp och finns tillgängliga i systemet. Ansvariga inom respektive verksamhet kan besluta om nämnda förslag på ordinationer enligt generella direktiv ska tillämpas.	Kvalitet Tidsaspekt Personal	Använd kompetensen rätt

4.2.2 Strukturerad dokumentation

PRINCIP	KAPITEL	NYTTOEFFEKT	NYTTA	MÅLOMRÅDEN RS BUDGET ATTRAKTIV ARBETSGIVARE
STRUKTURERAD DOKUMENTATION	3.1	Läkemedelsmapparna kommer att uppdateras centralt men enskilda enheter kan göra egna anpassningar av innehållet.	Kvalitet Tidsaspekt Personal	Använd kompetensen rätt